

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
(Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Кабінет Міністрів України

Про розгляд проекту постанови
Кабінету Міністрів України

Міністерство фінансів України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Д. Шмигала від 20.07.2023 № 22763/1/1-23 подає на розгляд проект постанови Кабінету Міністрів України «Про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку».

- Додатки:
1. Проект постанови на 2 арк. в 1 прим.
  2. Пояснювальна записка на 7 арк. в 1 прим.
  3. Довідка про погодження на 1 арк. в 1 прим.
  4. Висновок Мін'юсту на 5 арк. в 1 прим.
  5. Інформаційно-довідкові матеріали на 12 арк. в 1 прим.

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО

67

ДЕПАРТАМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОКУМЕНТООБІГУ
СЕКРЕТАРІАТУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
№ 22763/2/1-23 від 21.07.2023 09:46:49

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000065FC2E00F6F4B300

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 03.03.2023 11:04:40 по 03.03.2025 11:04:40

Міністерство фінансів України

14010-09-3/19978 від 21.07.2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку»

1. Мета

Забезпечення стабільності банківської системи в умовах воєнного стану у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, а також захист прав та інтересів вкладників та інших кредиторів системно важливого банку – АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СЕНС БАНК» (далі – АТ «СЕНС БАНК») шляхом участі держави за пропозицією Національного банку України у виведенні його з ринку у зв'язку із застосуванням до власників істотної участі у банку санкцій, що дасть змогу забезпечити подальшу стабільну роботу банку та запобігти негативним наслідкам на фінансовому ринку.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Пунктом 23 розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» (зі змінами, внесеними Законом України від 29.05.2023 № 3111-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану», далі – Закон) передбачено, що держава в особі Міністерства фінансів України має право брати участь у виведенні з ринку системно важливого банку, щодо якого Національний банк України прийняв рішення про виведення з ринку системно важливого банку з підстав, визначених Законом України «Про банки і банківську діяльність» (пункт 15 розділу VII «Прикінцеві положення» цього Закону), що настали під час здійсненої російською федерацією збройної агресії проти України, у разі, якщо до такого банку та/або до будь-якого власника (власників) істотної участі у ньому застосовано, у тому числі до дня набрання чинності Законом, іноземними державами або міждержавними об'єднаннями, або міжнародними організаціями санкцію (санкції) відповідно до Закону України «Про санкції», що становить (становлять) загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи через позбавлення/обмеження права особи, до якої застосовано санкцію (санкції), розпоряджатися активами.

У разі прийняття такого рішення Національним банком України системно важливий банк виводиться з ринку відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» з урахуванням особливостей, установлених пунктом 23 розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» зазначеного Закону.

Правління Національного банку України прийняло рішення від 20.07.2023 № 248-рш «Про виведення з ринку системно важливого банку АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СЕНС БАНК», та листом від 20.07.2023 № 24-0006/52652 Національний банк України надав Кабінету Міністрів України Пропозицію про участь держави у виведенні системно важливого банку – АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СЕНС БАНК» з ринку, затверджену рішенням Правління Національного банку України від 20.07.2023 № 249-рш, у спосіб, передбачений пунктом 5 частини другої статті 39 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000065FC2E00F6F4B300

Підписувач Марченко Сергій Михайлович

Дійсний з 03.03.2023 11:04:40 по 03.03.2025 11:04:40

Міністерство фінансів України

14010-09-3/19978 від 21.07.2023

Так, за інформацією Національного банку України, власниками істотної участі в АТ «СЕНС БАНК» є:

1) АВН Ukraine Limited (власник прямої істотної участі (акціонер), якому належать 42,3994% акцій АТ «СЕНС БАНК») (місцезнаходження юридичної особи: Кіпр, м. Нікосія);

2) АВН Holdings S.A. (власник прямої істотної участі (акціонер), якому належать 57,6006% акцій АТ «СЕНС БАНК»). АВН Holdings S.A. є єдиним учасником АВН Ukraine Limited, якому належать 42,3994% акцій АТ «СЕНС БАНК») (місцезнаходження юридичної особи: Люксембург, м. Люксембург);

3) Фрідман М. М. (власник опосередкованої істотної участі через АВН Holdings S.A. (32,8632%), якому належать 57,6006% акцій АТ «СЕНС БАНК»). АВН Holdings S.A. належать 100% АВН Ukraine Limited, якому належать 42,3994% акцій АТ «СЕНС БАНК») (громадянин Російської Федерації та Ізраїлю);

4) Авен П. О. (власник опосередкованої істотної участі через АВН Holdings S.A. (12,4018%), якому належать 57,6006% акцій АТ «СЕНС БАНК»). АВН Holdings S.A. належать 100% АВН Ukraine Limited, якому належать 42,3994% акцій АТ «СЕНС БАНК») (громадянин Російської Федерації та Латвії);

5) Косошов А. М. (власник опосередкованої істотної участі через АВН Holdings S.A. (40,9614%), якому належать 57,6006% акцій АТ «СЕНС БАНК»). АВН Holdings S.A. належать 100% АВН Ukraine Limited, якому належать 42,3994% акцій АТ «СЕНС БАНК») (громадянин Російської Федерації).

Фрідман М. М., Авен П. О. та Косошов А. М. є також остаточними ключовими учасниками у структурі власності АТ «СЕНС БАНК» станом на 20.03.2023, кожен з яких опосередковано володіє часткою більше 10% у статутному капіталі АТ «СЕНС БАНК».

Косошов А. М. набув істотну участь в АТ «СЕНС БАНК» з порушенням вимог банківського законодавства України та нормативно-правових актів Національного банку України, без отримання погодження Національного банку України.

У зв'язку з наявністю в структурі власності АТ «СЕНС БАНК» особи, яку визнано Національним банком України власником істотної участі в АТ «СЕНС БАНК» та якою не погоджено з Національним банком України набуття істотної участі в АТ «СЕНС БАНК» в порядку, визначеному законодавством України (Косошов А. М.), а також з огляду на те, що структуру власності АТ «СЕНС БАНК» не було приведено у відповідність до вимог щодо її прозорості у встановлений Національним банком України строк, 08.05.2023 Національний банк України прийняв рішення про визнання структури власності АТ «СЕНС БАНК» непрозорою.

Згідно з рішенням Ради Європейського Союзу від 28.02.2022 № 2022/336, яким внесено зміни до рішення Ради Європейського Союзу від 17.03.2014 № 269/2014, до переліку фізичних осіб, до яких застосовуються санкції, включено, зокрема, Фрідмана М. М. та Авена П. О. Відповідно до застосованих

санкцій усі кошти, рахунки та економічні ресурси, що належать бізнес-партнерам Фрідману М. М. та Авену П. О. або контролюються ними, було заблоковано (заморожено). Крім того, Фрідмана М. М., та Авена П. О. включено до переліку осіб, які підпадають під санкції Великобританії, Канади, Швейцарії, Австралії та Нової Зеландії, які передбачають блокування (замороження) активів.

Указами Президента України від 19.10.2022 № 726/2022 та № 727/2022 уведено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 19.10.2022 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», згідно з якими до власників істотної участі в АТ «СЕНС БАНК» Фрідмана М. М., Авена П. О. та Косогова А. М. застосовано строком на 10 років персональні санкції, які передбачають, зокрема, такі обмежувальні заходи відповідно до Закону України «Про санкції», як блокування активів – тимчасове позбавлення права користуватися та розпоряджатися активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також активами, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними; запобігання виведенню капіталів за межі України; зупинення виконання економічних та фінансових зобов'язань тощо.

Також Указом Президента України від 05.07.2023 № 371/2023 уведено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 05.07.2023 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», згідно з яким до власників істотної участі в АТ «СЕНС БАНК» АВН Holdings SA АВН Ukraine Limited застосовано строком на 10 років персональні санкції які передбачають, зокрема, такі обмежувальні заходи відповідно до Закону України «Про санкції», як блокування активів; запобігання виведенню капіталів за межі України; заборона збільшення розміру статутного капіталу господарських товариств, підприємств, у яких резидент іноземної держави, іноземна держава, юридична особа, учасником якої є нерезидент або іноземна держава, володіє 10 і більше відсотками статутного капіталу або має вплив на управління юридичною особою чи її діяльність.

З урахуванням накладених Радою Європейського Союзу санкцій на Фрідмана М. М. та Авена П. О., а також санкцій Ради національної безпеки і оборони України, що були застосовані до Фрідмана М. М., Авена П. О., Косогова А. М та АВН Holdings SA АВН Ukraine Limited, усіх зазначених осіб позбавлено права розпоряджатися власними активами та відчужувати їх у будь-який спосіб до зняття вищезазначених санкцій.

Водночас, за інформацією Національного банку України, динаміка окремих показників діяльності АТ «СЕНС БАНК» свідчить про те, що застосування санкцій до власників істотної участі в АТ «СЕНС БАНК» має суттєвий негативний вплив на діяльність АТ «СЕНС БАНК», що підтверджується порівнянням показників цього банку з іншими системно важливими банками, та становить загрозу інтересам вкладників та інших кредиторів АТ «СЕНС БАНК».

Статтею 35 Закону України «Про банки і банківську діяльність» передбачено, що банк та кожний власник істотної участі зобов'язані на постійній основі підтримувати рівень капіталу, достатній для одночасного дотримання:

1) нормативних значень нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу та нормативу достатності основного капіталу, встановлених Національним банком України;

2) підвищених значень нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу та нормативу достатності основного капіталу, встановлених Національним банком України згідно з частиною десятою статті 67 Закону України «Про банки і банківську діяльність»;

3) комбінованого буфера капіталу.

Відповідно до статті 58 Закону України «Про банки і банківську діяльність» власники істотної участі зобов'язані вживати своєчасних заходів для запобігання настанню неплатоспроможності банку.

Отже, застосування до власників істотної участі в АТ «СЕНС БАНК» Фрідмана М. М., Авена П. О., Косогова А. М. та АВН Holdings SA та АВН Ukraine Limited санкцій (обмежувальних заходів) відповідно до Закону України «Про санкції», а також застосування санкцій (обмежувальних заходів) іноземними державами, міждержавними об'єднаннями та організаціями до Фрідмана М. М. та Авена П. О., зокрема, у вигляді блокування активів унеможливує виконання ними законодавчо встановленого обов'язку на постійній основі підтримувати достатній рівень капіталу АТ «СЕНС БАНК» та вживати своєчасних заходів для запобігання настанню неплатоспроможності АТ «СЕНС БАНК» через позбавлення/обмеження їх права розпоряджатись активами і становить загрозу інтересам вкладників та інших кредиторів АТ «СЕНС БАНК».

АТ «СЕНС БАНК» є системно важливим банком, займає 11 місце у банківській системі за розміром активів (3,3% від загальних активів банківської системи станом на 01.07.2023).

Крім того, наказом Національного банку України від 17.04.2023 № 377-но АТ «СЕНС БАНК» визначено критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

За обсягом платіжної інфраструктури АТ «СЕНС БАНК» посідає провідні позиції серед банків України. Ним емітовано майже 3 мільйони платіжних карток, термін дії яких не закінчився (що становить близько 3% від загальної кількості таких платіжних карток за банківською системою). АТ «СЕНС БАНК» входить у п'ятірку найбільших банків за кількістю встановлених платіжних терміналів та інших електронних пристроїв у торгівельній мережі (загальна кількість таких терміналів становить 8 858 одиниць, або 2,3% від банківської системи). Кількість клієнтів АТ «СЕНС БАНК» становить 2,1 млн осіб, з них 98% – фізичні особи (або 3,2% від загальної кількості клієнтів – фізичних осіб за банківською системою).

За інформацією Національного банку України, станом на 01.07.2023 фінансовий стан АТ «СЕНС БАНК» характеризується такими показниками.

Регулятивний капітал АТ «СЕНС БАНК» становить 6 413 млн грн, зареєстрований статутний капітал – 28 726 млн гривень. Значення нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) становить 11,8%, нормативу достатності основного капіталу (Н3) – 9,1%.

Кошти клієнтів АТ «СЕНС БАНК» становлять 64 553 млн грн, або 93% від зобов'язань (що становить 3,0% від загального обсягу коштів клієнтів за банківською системою), із них зобов'язання перед фізичними особами – 42 847 млн грн (або 4,4% від загального обсягу зобов'язань перед фізичними особами за банківською системою) та перед юридичними особами – 21 706 млн грн (або 1,8% від загального обсягу зобов'язань перед юридичними особами за банківською системою). За даними Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, станом на 01.07.2023 сума можливого відшкодування вкладів фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб – підприємців) становить 43 991 млн гривень.

Фінансовим результатом діяльності АТ «СЕНС БАНК» станом на 01.07.2023 є прибуток у сумі 2 169 млн гривень.

Виведення з ринку системно важливого банку за загальною процедурою в умовах воєнного стану створює суттєві ризики для банківської та фінансової систем у цілому і може мати наслідком виникнення недовіри до банківського сектору, спровокувати подальшу ланцюгову реакцію відпливу коштів, зниження потенціалу кредитування населення та бізнесу, часткове руйнування платіжної інфраструктури.

Участь держави у виведенні з ринку системно важливого банку АТ «СЕНС БАНК» є необхідним кроком для збереження стабільності банківської системи, особливо в умовах збройної агресії росії проти України, та забезпечення захисту інтересів вкладників та інших кредиторів банку у зв'язку із застосуванням до власників істотної участі у банку санкцій.

Прийняття державою зазначеного рішення відповідає принципам державної санкційної політики та дозволяє мінімізувати витрати державного бюджету, які необхідно було б спрямувати на фінансову підтримку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, за попередніми розрахунками орієнтовно в сумі 12 000 млн гривень. Отже, сценарій виведення АТ «СЕНС БАНК» з ринку за участі держави є більш прийнятним з міркувань соціальної та фінансової стабільності та мінімізації витрат держави.

3. Основні положення проекту акта

Проектом постанови передбачено підтримати Пропозицію Національного банку України про участь держави в особі Мінфіну у виведенні системно важливого АТ «СЕНС БАНК» з ринку.

Держава набуде права власності на акції АТ «СЕНС БАНК» за результатами придбання у Фонду гарантування вкладів фізичних осіб пакета акцій банку у повному обсязі за одну гривню відповідно до договору купівлі-продажу акцій системно важливого банку між державою Україна в особі Мінфіну та Фондом гарантування вкладів фізичних осіб.

Депозитарною установою, в якій відкрито рахунок у цінних паперах на ім'я держави, на який має бути зараховано/переказано права на акції АТ «СЕНС БАНК», з урахуванням абзацу двадцять дев'ятого пункту 23 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», Мінфін визначив АТ «Укресімбанк». Тому у проекті постанови запропоновано погодитись із такою пропозицією Мінфіну.

Оплату вартості акцій АТ «СЕНС БАНК» у розмірі однієї гривні Мінфін забезпечує після їх зарахування на вказаний рахунок у цінних паперах в АТ «Укресімбанк». Придбання зазначених акцій запропоновано здійснити за рахунок видатків, передбачених Мінфіну в державному бюджеті на його утримання.

4. Правові аспекти

Закони України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей виведення з ринку системно важливого банку в умовах воєнного стану», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану», «Про банки і банківську діяльність» та «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація постанови не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Реалізація положень акта матиме вплив на ключові інтереси заінтересованих сторін унаслідок його прийняття.

Проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, місцевого і регіонального розвитку, прав та інтересів територіальних громад, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю.

Проект постанови не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті постанови відсутні положення, що:
стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

Проект постанови листом Міністерства фінансів України від 20.07.2023 № 14010-09-5/19934 надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення доцільності проведення антикорупційної експертизи.

Національне агентство з питань запобігання корупції здійснило моніторинг положень проекту постанови та за результатами моніторингу не виявило ознак, що вказують на необхідність проведення антикорупційної експертизи (лист від 20.07.2023 № 01-01/16232-23).

8. Прогноз результатів

Прогноз впливу реалізації положень проекту постанови на ключові інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Матиме можливість забезпечити стабільну роботу фінансової установи та мінімізувати ризики розгортання негативних явищ на фінансовому ринку, що сприятиме стійкості банківської системи, особливо в умовах збройної агресії росії проти України, та уникнути витрат державного бюджету на фінансову підтримку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	Очікується, що прийняття проекту постанови дозволить забезпечити захист інтересів вкладників та інших кредиторів банку від можливої дестабілізації фінансового стану банку у зв'язку із застосуванням до власників істотної участі у банку санкцій
Клієнти банку	Фізичні та юридичні особи матимуть безперебійний доступ до своїх заощаджень та обігового капіталу, оскільки банк продовжуватиме функціонувати на ринку	Очікується позитивний вплив у зв'язку з подальшою можливістю банку виконувати свої зобов'язання перед усіма клієнтами, у тому числі перед вкладниками

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

ДОВІДКА

про погодження проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку»

Проект акта розроблено Міністерством фінансів України.

1. Проект акта погоджено без зауважень

Олександр БОРНЯКОВ

заступник Міністра цифрової
трансформації України

Юлія СВИРИДЕНКО

Перший віце-прем'єр-міністр України
Міністр економіки України

Денис МАЛЮСЬКА

Міністр юстиції України

2. Висновок Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України

Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України листом від 20.07.2023 № 18649/0/2-23 повідомлено, що проект акта не регулюється зобов'язаннями України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовими, та правом Європейського Союзу (acquis ЄС).

3. Висновок Мін'юсту

Правову експертизу проведено 21.07.2023

Загальна підсумкова оцінка: проект відповідний.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E00F6F4B300](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [03.03.2023 11:04:40](#) по [03.03.2025 11:04:40](#)

Міністерство фінансів України

14010-09-3/19978 від 21.07.2023

ВИСНОВОК
Міністерства юстиції України
за результатами правової експертизи
проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку»

Загальна підсумкова оцінка: відповідний.

Розробник: Міністерство фінансів України.

Правові підстави прийняття акта

Пункт 23 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Антикорупційна експертиза

Проект постанови не містить корупціогенних факторів.

Оцінка відповідності проекту акта законодавства Конституції та законам України, іншим актам законодавства

Відповідний (чек-лист 1).

Оцінка відповідності проекту акта законодавства принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)

Відповідний (чек-лист 2).

Оцінка відповідності проекту акта законодавства вимогам нормопроєктувальної техніки

Відповідний (чек-лист 3).

Оцінка відповідності проекту акта законодавства принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків

Відповідний (чек-лист 4).

Правову експертизу проведено

Управління фінансового законодавства Департаменту публічного права.

Міністр юстиції

Денис МАЛЮСЬКА

**Оцінка відповідності проекту акта законодавства
Конституції та законам України, іншим актам законодавства**

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає Конституції України</i>	так
2	<i>Проект акта відповідає чинним міжнародним договорам України, стандартам Ради Європи у сфері демократії, верховенства права та прав людини, положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з урахуванням практики Європейського суду з прав людини</i>	—
3	<i>Проект акта відповідає законам України / узгоджується із законами України</i>	так
4	<i>Проект акта відповідає актам Президента України / узгоджується із актами Президента України</i>	так
5	<i>Проект акта узгоджується з актами такої ж юридичної сили</i>	так
6	<p>Проект акта законодавства подано до Міністерства юстиції України для проведення правової експертизи з порушенням вимог пункту 5 § 33 глави 2 розділу 4 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 року № 950, відповідно до якого проект акта підлягає обов'язковому погодженню всіма заінтересованими органами, а також Мінекономіки та Мінцифри.</p> <p>Відповідно до абзаців другого, пістнадцятого - вісімнадцятого пункту 23 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» держава в особі Міністерства фінансів України має право брати участь у виведенні з ринку системно важливого банку, щодо якого прийнято рішення про віднесення до категорії несплатоспроможних або про виведення з ринку системно важливого банку з підстав, визначених Законом України «Про банки і банківську діяльність» (далі - системно важливий банк), що настали під час здійсненої Російською Федерацією збройної агресії проти України.</p> <p>Кабінет Міністрів України приймає рішення про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку на підставі пропозиції Національного банку України, в якій, зокрема, зазначаються: розмір корпоративних прав (кількість акцій) або розмір частки у статутному капіталі, що не належить державі, та кількість акцій, що мають бути придбані державою, з переліком акціонерів, акції яких мають бути продані державі, та із зазначенням реквізитів депозитарних установ, в яких на рахунках у цінних паперах акціонерів обліковуються ці акції; перелік осіб, зобов'язання перед якими мають бути припинені банком відповідно до цього пункту.</p> <p>У матеріалах доданих до проекту постанови відсутнє відповідне рішення Національного банку України</p>	

**Оцінка відповідності проекту акта законодавства
принципу недискримінації (антидискримінаційна експертиза)**

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>При підготовці проекту акта:</i>	
1.1	забезпечено відсутність положень, які створюють ситуацію, за якої особа та/або група осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними ознаками, іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними	так
1.2	забезпечено відсутність положень щодо дискримінації з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, юридичних осіб публічного та приватного права, а також фізичних осіб у формі: прямої дискримінації; непрямої дискримінації; підбурювання до дискримінації; пособництва у дискримінації; утиску	так
1.3	дотримано принципу недискримінації у сфері громадсько-політичної діяльності; державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; правосуддя; трудових відносин, у тому числі застосування роботодавцем принципу розумного пристосування; охорони здоров'я; освіти; соціального захисту; житлових відносин; доступу до товарів і послуг; інших сферах суспільних відносин, а саме – забезпечено: рівність прав і свобод осіб та/або груп осіб; рівність перед законом осіб та/або груп осіб; повагу до гідності кожної людини; рівні можливості осіб та/або груп осіб	так
2	<i>Запропоновані проектом акта позитивні дії мають правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної чи фактичної нерівності у можливостях для особи та/або групи осіб реалізовувати на рівних підставах права і свободи, надані їм Конституцією і законами України</i>	-
3	<i>Внаслідок прийняття акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/ послаблення:</i> <i>забезпечення рівності прав і свобод осіб та/або груп осіб;</i> <i>забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб;</i> <i>поваги до гідності кожної людини;</i> <i>забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб</i>	так

**Оцінка відповідності проекту акта
законодавства вимогам нормопроектувальної техніки**

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає вимогам нормопроектувальної техніки</i>	так
1.1	чи відповідає назва проекту акта його змісту	
1.2	чи відповідає проект акта вимогам щодо виду нормативно-правового акта	
1.3	чи дотримано вимог щодо вичерпності охоплення кола питань, що належать до предмета правового регулювання проекту акта	
1.4	чи не виходить зміст проекту акта за межі предмета його правового регулювання	
1.5	чи дотримано вимог щодо зменшення до мінімуму кількості актів з одного питання	
1.6	чи дотримано вимог щодо неприпустимості повтору нормативних положень, визначених раніше прийнятими актами	
1.7	чи дотримано вимог щодо узгодженості положень проекту акта з актами законодавства	
1.8	чи дотримано вимог внесення змін до актів законодавства, визнання їх такими, що втратили чинність, або скасування	
1.9	чи дотримано вимог правил нормопроектувальної техніки щодо посилянь на інші акти законодавства	
1.10	чи дотримано вимог щодо написання найменувань органів державної влади, інших державних органів, підприємств, установ та організацій	
1.11	чи дотримано вимог щодо зазначення джерел опублікування актів законодавства	
1.12	чи є проект акта логічно послідовним з точки зору викладу тексту акта	
1.13	чи дотримано вимог щодо взаємозв'язку нормативних положень та структури проекту акта	
1.14	чи дотримано вимог щодо належної ясності викладу, точності, лаконічності та доступності мови проекту акта	
1.15	чи дотримано вимог щодо неприпустимості в проекті акта суперечності смислового плану	
1.16	чи дотримано вимог щодо термінології нормативно-правового акта	
1.17	чи дотримано вимог стосовно стилю і викладу тексту проекту	
1.18	чи дотримано вимог щодо правил застосування слів іноземного походження	
1.19	чи дотримано вимог щодо відсутності в проекті акта значної кількості винятків із загальних правил	
1.20	чи дотримано інших вимог нормопроектувальної техніки	

**Оцінка відповідності проєкту акта законодавства
принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків**

Підсумкова оцінка: відповідний.

Критерії оцінки:

1	Проект акта законодавства:	
1.1	відповідає міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та резолюціям міжнародних конференцій, міжнародних організацій, її органів	так
1.2	відповідає національному законодавству України у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	так
1.3	внаслідок прийняття нормативно-правового акта неможливе в короткостроковій або довгостроковій перспективі погіршення/послаблення захисту прав жінок/чоловіків	-
1.4	при підготовці проєкту акта законодавства зібрані та проаналізовані дані з розбивкою за статтю та віком	-
1.5	при підготовці проєкту акта законодавства визначені та враховані потреби жінок і чоловіків, хлопчиків та дівчаток	-
1.6	не містить положень прямої або непрямої дискримінації, підбурювання або утиску на основі статі особи або групи осіб	так
1.7	забезпечує збалансовану участь та рівні можливості для жінок і чоловіків різних груп у виборчому процесі, прийнятті рішень на всіх рівнях, представленості у державних органах та органах місцевого самоврядування, політичній чи громадській діяльності	так
1.8	не містить положень, які можуть призвести до обмеження прав або можливостей жінок або чоловіків у соціально-економічній сфері, доступі до інфраструктури та послуг, зайнятості, праці та одержанні винагороди за неї, у сфері підприємництва та соціального захисту, громадянства, шлюбу, сімейних відносин, материнства і батьківства, охорони здоров'я тощо	так
1.9	позитивні дії мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної/фактичної нерівності у можливостях жінок і чоловіків щодо реалізації прав і свобод	-

ДОВІДКА
щодо відповідності зобов'язанням України у сфері
європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС)
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про участь держави у
виведенні системно важливого банку з ринку»

Проект акта розроблено Міністерством фінансів України.

1. Належність проекту акта до сфер, правовідносини в яких регулюються правом Європейського Союзу (acquis ЄС)

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку» (далі – проект постанови) за предметом правового регулювання не належить до сфер, правовідносини в яких регулюються правом Європейського Союзу (acquis ЄС).

2. Зобов'язання України у сфері європейської інтеграції (у тому числі міжнародно-правові)

Предмет правового регулювання проекту постанови не стосується міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

3. Програмні документи у сфері європейської інтеграції

Розроблення проекту акта не передбачено програмними документами у сфері європейської інтеграції Президента України та/або Кабінету Міністрів України.

4. Порівняльно-правовий аналіз

Порівняльно-правова таблиця відсутня, оскільки питання, що порушуються проектом постанови, не належать до міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції та не вирішуються відповідними положеннями права Європейського Союзу (acquis ЄС).

5. Очікувані результати

Проект постанови розроблено з метою забезпечення подальшої стабільної роботи АТ «СЕНС БАНК», захисту інтересів вкладників та інших кредиторів банку у зв'язку із застосуванням до власників істотної участі у банку санкцій та запобігання негативним наслідкам на фінансовому ринку.

На проект постанови не поширюється дія законодавства щодо здійснення державної регуляторної політики та регуляторної діяльності.

6. Узагальнений висновок

Питання, зазначені у проекті постанови, не належать до міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції та не вирішуються відповідними положеннями права Європейського Союзу (acquis ЄС).

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358E5C0030400000065FC2E00F6F4B300](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [03.03.2023 11:04:40](#) по [03.03.2025 11:04:40](#)

Міністерство фінансів України

14010-09-3/19978 від 21.07.2023

ВИСНОВОК

Міністерства економіки України за результатами опрацювання проектів актів на предмет впливу реалізації актів на показники економічного і соціального розвитку, а також відповідності зобов'язанням України за Угодою про заснування Світової організації торгівлі

до проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку” (далі – проект постанови)

розробник Міністерство фінансів України

Суть проекту

Проектом постанови пропонується підтримати пропозицію Національного банку України про участь держави в особі Мінфіну у виведенні системно важливого АТ “Сенс Банк” з ринку.

Держава набуде права власності на акції АТ “Сенс Банк” за результатами придбання у Фонду гарантування вкладів фізичних осіб пакета акцій банку у повному обсязі за одну гривню відповідно до договору купівлі-продажу акцій системно важливого банку між державою Україна в особі Мінфіну та Фондом гарантування вкладів фізичних осіб.

Оплату вартості акцій АТ “Сенс Банк” у розмірі однієї гривні Мінфін забезпечує після їх зарахування на вказаний рахунок у цінних паперах в АТ “Укрексімбанк”. Придбання зазначених акцій запропоновано здійснити за рахунок видатків, передбачених Мінфіну в державному бюджеті на його утримання.

1. Вплив реалізації акта на показники економічного і соціального розвитку

Неможливо виявити вплив реалізації постанови на показники економічного і соціального розвитку, оскільки головним розробником не надано фінансово-економічних обґрунтувань, статистичних даних.

2. Відповідність проекту акта зобов'язанням України за Угодою про заснування Світової організації торгівлі

Проект постанови за предметом правового регулювання не належить до сфер, праввідносини в яких регулюються угодами Світової організації торгівлі (СОТ).

3. Зауваження та пропозиції до проекту акта

Зауваження та пропозиції до проекту постанови відсутні.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Свириденко Юлія Анатоліївна**

Сертифікат **58E2D9E7F900307B040000007EB82C004B709B00**

Дійсний з **12.11.2021 0:00:00** по **11.11.2023 23:59:59**

Мінекономіки

4103-05/36817-03 від 20.07.2023 21:39

4. Узагальнений висновок

Позиція Мінекономіки: погодити проект постанови без зауважень.

**Перший віце-прем'єр-міністр
України – Міністр економіки України**

Юлія СВИРИДЕНКО

ВИСНОВОК

Міністерства цифрової трансформації України
за результатами проведення цифрової експертизи
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про участь держави у
виведенні системно важливого банку з ринку»

(вид та назва проекту акта)

Узагальнена позиція щодо проекту акта: Погоджується без зауважень

Загальна підсумкова оцінка: Відповідний

Розробник

Міністерство фінансів України

(найменування міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, державного
колегіального органу, та інші)

Оцінка щодо наявності у проекті акта положень, що не узгоджуються із
засадами реалізації принципів державної політики цифрового розвитку
Не містить положень, що не узгоджуються із засадами реалізації принципів
державної політики цифрового розвитку

(чек-лист 1)

Оцінка відповідності проекту акта законам України, іншим актам
законодавства у сферах інформатизації, електронного урядування,
формування і використання національних електронних інформаційних
ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії,
електронного документообігу, надання адміністративних послуг,
цифрового розвитку, електронних довірчих послуг та електронної
ідентифікації

Відповідає

(чек-лист 2)

Зауваження (пропозиції) до проекту акта, як заінтересованого органу, не
вказані у чек-листах

Мінцифри не є заінтересованим органом

Цифрову експертизу проведено

Департаментом правового забезпечення цифрової трансформації

(найменування структурного підрозділу апарату Мінцифри, який провів цифрову
експертизу проекту акта)

**Заступник Міністра
цифрової трансформації України**

Олександр БОРНЯКОВ

ДОКУМЕНТ СЕД МІНЦИФРИ АСКОД

Підписувач Борняков Олександр Сергійович
Сертифікат 3ED5083160DBC59B04000000A16D0500964EAD00
Дійсний з 09.11.2022 21:55:55 по 09.11.2023 21:55:55

1/04-5-8074 від 20.07.2023

Оцінка щодо наявності у проекті акта положень, що не узгоджуються із засадами реалізації принципів державної політики цифрового розвитку

Підсумкова оцінка: Не містить положень, що не узгоджуються із засадами реалізації принципів державної політики цифрового розвитку

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта не містить положень, що не відповідають принципу відкритості</i>	ТАК
	-	
2	<i>Проект акта не містить положень, що не відповідають принципу прозорості</i>	ТАК
	-	
3	<i>Проект акта не містить положень, що не відповідають принципу багаторазовості використання</i>	ТАК
	-	
4	<i>Проект акта не містить положень, що не відповідають принципу технологічної нейтральності і портативності даних</i>	ТАК
	-	
5	<i>Проект акта не містить положень, що не відповідають принципу орієнтованості на громадян</i>	ТАК
	-	
6	<i>Проект акта не містить положень, що не відповідають принципу інклюзивності та доступності</i>	ТАК
	-	
7	<i>Проект акта не містить положень, що не узгоджуються з принципом безпечності та конфіденційності</i>	ТАК
	-	
8	<i>Проект акта не містить положень, що не відповідають принципу багатомовності</i>	ТАК
	-	
9	<i>Проект акта не містить положень, що не відповідають принципу підтримки прийняття рішень</i>	ТАК
	-	

10	<i>Проект акта не містить положень, що не відповідають принципу адміністративного спрощення.</i>	ТАК
	-	
11	<i>Проект акта не містить положень, що не відповідають принципу збереження інформації</i>	ТАК
	-	
12	<i>Проект акта не містить положень, що не відповідають принципу оцінювання ефективності та результативності</i>	ТАК
	-	

Оцінка відповідності проекту акта законам України, іншим актам законодавства у сферах інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, електронного документообігу, надання адміністративних послуг, цифрового розвитку, електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації

Підсумкова оцінка: Відповідає

Критерії оцінки:

1	<i>Проект акта відповідає законам України та/або узгоджується із законами України</i>	ТАК
	-	
2	<i>Проект акта відповідає актам Президента України та/або узгоджується із актами Президента України</i>	ТАК
	-	
3	<i>Проект акта узгоджується з актами Кабінету Міністрів України</i>	ТАК
	-	

**НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ**

бульв. Миколи Міхновського, 28, м. Київ, 01103, тел. (044) 200 08 27,
тел. контакт-центру (044) 200 06 94, тел. повідомлень про корупцію (044) 200 06 91,
офіційний вебсайт: nazk.gov.ua, e-mail: info@nazk.gov.ua, код ЄДРПОУ 40381452

На № 14010-09-5/19934 від 20.07.2023

Міністерство фінансів України

Національне агентство з питань запобігання корупції відповідно до ч. 5 ст. 55 Закону України «Про запобігання корупції» та § 37² Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 № 950, здійснило моніторинг положень проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку».

За результатами моніторингу Національне агентство не виявило ознак, що вказують на необхідність проведення антикорупційної експертизи.

Голова

Олександр НОВІКОВ

Національне агентство з питань запобігання корупції
№01-01/16232-23 від 20.07.2023
Підписувач Новіков Олександр Федорович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000FACA2D005C60AB00
Дата підписання 20.07.2023

**Обґрунтування підстав для прийняття Кабінетом
Міністрів України рішення про участь держави у
виведенні системно важливого банку
АТ “СЕНС БАНК” з ринку**

Урядом України прийнято рішення про участь держави у виведенні системно важливого банку АТ “СЕНС БАНК” з ринку на підставі відповідної пропозиції Національного банку. У своїй пропозиції Національний банк зазначив, що рішення про виведення з ринку системно важливого банку АТ “СЕНС БАНК” прийнято з підстав, визначених пунктом 15 розділу VII “Прикінцеві положення” Закону України “Про банки і банківську діяльність”, що настали у період дії воєнного стану в Україні.

Так, Національний банк зазначив, що власниками прямої істотної участі в АТ “СЕНС БАНК” є АВН Ukraine Limited та АВН Holdings S.A., а власниками опосередкованої істотної участі – Фрідман М. М., Авен П. О., Косошов А. М., які є також остаточною ключовими учасниками в структурі власності АТ “СЕНС БАНК”, кожен з яких опосередковано володіє часткою більше ніж 10% у його статутному капіталі.

АТ “СЕНС БАНК” є системно важливим банком та на 01 липня 2023 р. займав 11 місце у банківській системі за розміром активів (3,3% загальних активів банківської системи). Крім того, Національний банк у квітні 2023 р. визначив АТ “СЕНС БАНК” критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

Застосування до власників прямої істотної участі в АТ “СЕНС БАНК” – АВН Holdings S.A., АВН Ukraine Limited та до власників опосередкованої істотної участі цього банку Фрідмана М. М., Авена П. О. та Косошова А. М. санкцій (обмежувальних заходів) відповідно до Закону України “Про санкції”, а також застосування санкцій (обмежувальних заходів) іноземними державами, міждержавними об’єднаннями та організаціями до Фрідмана М. М. та Авена П. О., зокрема у вигляді блокування активів, унеможливує виконання ними законодавчо встановленого обов’язку на постійній основі підтримувати достатній рівень капіталу АТ “СЕНС БАНК” та вживати своєчасних заходів для запобігання настанню неплатоспроможності АТ “СЕНС БАНК” через позбавлення/обмеження їх права розпоряджатися активами і становить загрозу інтересам вкладників та інших кредиторів АТ “СЕНС БАНК”. У зв’язку з тим АВН Holdings S.A., АВН Ukraine Limited, Фрідман М. М., Авен П. О. та Косошов А. М. позбавлені права розпоряджатися власними активами та відчужувати їх у будь-який спосіб до зняття зазначених санкцій.

Також Національний банк 02 березня 2022 р. прийняв рішення щодо визнання ділової репутації Фрідмана М. М., Авена П. О. та Косошова А. М. бездоганною, а 20 березня 2023 р. – рішення щодо визнання бездоганною ділової репутації власників прямої істотної участі в АТ “СЕНС БАНК”

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC003040000065FC2E00F6F48300](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [03.03.2023 11:04:40](#) по [03.03.2025 11:04:40](#)

Міністерство фінансів України

14010-09-3/19978 від 21.07.2023

ABN Holdings S.A. та ABN Ukraine Limited, оскільки до них також був застосований захід впливу у вигляді тимчасової, до усунення порушення, заборони використовувати право голосу в АТ "СЕНС БАНК".

Основними складовими ризику для АТ "СЕНС БАНК" є репутаційний ризик власників АТ "СЕНС БАНК" та пов'язана з ним фінансова поведінка клієнтів АТ "СЕНС БАНК" як у частині непогашення кредитної заборгованості, так і в частині відпливу залучених коштів. Визнання небездоганною ділової репутації всіх власників істотної участі в АТ "СЕНС БАНК" та застосування до них заходу впливу у вигляді тимчасової заборони використання права голосу (така заборона права голосу після 20 березня 2023 р. поширюється на 100% акцій в статутному капіталі АТ "СЕНС БАНК") створюють додаткові репутаційні ризики та, як наслідок, ризики погіршення фінансового стану АТ "СЕНС БАНК". Водночас динаміка окремих показників діяльності АТ "СЕНС БАНК" свідчить про те, що застосування санкцій до власників істотної участі в АТ "СЕНС БАНК" має суттєвий негативний вплив на його діяльність, що підтверджується після порівняння показників діяльності цього банку з іншими системно важливими банками, та становить загрозу інтересам вкладників та інших кредиторів АТ "СЕНС БАНК".

Ураховуючи зазначене, 20 липня 2023 р. Національним банком прийнято рішення про виведення АТ "СЕНС БАНК" з ринку та надано Кабінетові Міністрів України пропозицію про участь держави у виведенні АТ "СЕНС БАНК" з ринку.

Відповідно до Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" Кабінет Міністрів України розглянув пропозицію Національного банку та прийняв її з огляду на надану Національним банком інформацію, а також врахувавши те, що прийняття такого рішення відповідає принципам державної санкційної політики та дає змогу мінімізувати витрати державного бюджету.

Так, у разі відмови від участі держави у виведенні системно важливого банку АТ "СЕНС БАНК" з ринку, за даними Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, станом на 01 липня 2023 р. сума можливого відшкодування вкладів фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб – підприємців) становить 43 991 млн гривень. На підтримку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб державі необхідно буде спрямувати, за попередніми розрахунками Фонду, орієнтовно 12 000 млн грн, оскільки виведення з ринку системно важливого банку здійснюватиметься у порядку та на умовах, визначених законодавством щодо неплатоспроможного банку.

Виведення з ринку системно важливого банку АТ "СЕНС БАНК" за загальною процедурою в умовах воєнного стану може створити суттєві ризики для банківської та фінансової систем у цілому і може мати наслідком виникнення недовіри до банківського сектору, спровокувати подальшу ланцюгову реакцію відпливу коштів, зниження потенціалу кредитування населення та бізнесу, часткове руйнування платіжної інфраструктури.

Водночас виведення з ринку системно важливого банку АТ "СЕНС БАНК" за участю держави сприятиме збереженню стабільності банківської системи, особливо в умовах збройної агресії російської федерації проти України, та забезпеченню захисту інтересів вкладників та інших кредиторів банку у зв'язку із застосуванням санкцій до власників істотної участі у банку.

Отже, виведення АТ "СЕНС БАНК" з ринку за участю держави є прийнятним з міркувань соціальної та фінансової стабільності, мінімізації витрат держави, а також відповідає інтересам вкладників та інших кредиторів АТ "СЕНС БАНК".

ВИСНОВОК

Секретаріату Кабінету Міністрів до проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку” та матеріалів до нього

Проект акта внесено Мінфіном листом від 21 липня 2023 р. № 14010-09-3/19978.

Реєстраційний номер Секретаріату Кабінету Міністрів 22763/2/1-23 від 21 липня 2023 року.

1. Підстави для розроблення проекту акта та/або проблемні питання, які пропонується врегулювати

18 червня 2023 р. набув чинності Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану”, яким, зокрема, передбачено, що у період дії воєнного стану в Україні Національний банк зобов’язаний:

прийняти рішення про виведення з ринку системно важливого банку у разі, якщо до такого банку та/або до будь-якого власника істотної участі у ньому застосовано санкції;

заборонити набувати або збільшувати істотну участь у банку тій особі, до якої застосовано санкції.

Національний банк у день прийняття рішення про виведення системно важливого банку з ринку надсилає Кабінету Міністрів пропозицію про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку (відповідно до пункту 23 Розділу X “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб” (далі – Закон).

Кабінет Міністрів розглядає відповідну пропозицію Національного банку та не пізніше наступного дня після її отримання приймає рішення:

– про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку. Зазначене рішення приймається без необхідності підтвердження Радою з фінансової стабільності наявності ознак нестійкого фінансового стану банківської системи та обставин, що загрожують стабільності банківської та/або фінансової системи України. Мінфін братиме участь у такому виведенні у визначеному законом порядку;

– або про відмову від участі держави у виведенні системно важливого банку з ринку. У такому випадку Фонд гарантування вкладів фізичних осіб здійснює виведення такого банку з ринку без участі держави у порядку, визначеному Законом для виведення неплатоспроможного банку з ринку.

До Кабінету Міністрів 20 липня 2023 р. листом Національного банку № 24-0006/52652 надіслано разом з копією рішення Правління Національного банку України від 20 липня 2023 р. № 248-рпш “Про виведення з ринку системно важливого банку АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “СЕНС БАНК” пропозицію про участь держави у виведенні системно важливого банку АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА “СЕНС БАНК” з ринку (№ 249-рпш від 20 липня 2023 р.). Так, Національний банк зазначив, що:

– власниками прямої істотної участі станом на 20 березня 2023 р. в АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВІ “СЕНС БАНК” (далі – АТ “СЕНС БАНК”) є АВН Ukraine Limited та АВН Holdings S.A., а власниками опосередкованої істотної участі – Фрідман М. М., Авен П. О., Косошов А. М., які є також остаточними

ключовими учасниками в структурі власності АТ "СЕНС БАНК", кожен з яких опосередковано володіє часткою більше ніж 10 відсотків у його статутному капіталі;

– Косошов А. М. набув істотну участь в АТ "СЕНС БАНК" з порушенням вимог законодавства України, зокрема, без отримання погодження Національного банку;

– структура власності АТ "СЕНС БАНК" 8 травня 2023 р. визнана Національним банком непрозорою;

– увалами Шевченківського районного суду міста Києва від 26 квітня 2022 р. та від 13 травня 2022 р. накладено арешт на грошові кошти, які перебувають на банківських рахунках, зокрема, АВН Ukraine Limited (власником прямої істотної участі (акціонер), якому належить 42,3994 % акцій АТ "СЕНС БАНК") та підконтрольних їй компаній, а також відкритий АВН Ukraine Limited в АТ "СЕНС БАНК" рахунок у цінних паперах (на якому обліковуються, зокрема, 42,3994 % акцій АТ "СЕНС БАНК");

– на підставі Ухвали Шевченківського районного суду міста Києва від 23 травня 2022 р. в управління АРМА передано арештовані цінні папери, у тому числі пости бездокументарні іменні акції АТ "СЕНС БАНК" загальною номінальною вартістю 12 179 756 466 грн, що належать АВН Ukraine Limited;

– згідно з рішенням Ради Європейського Союзу від 28 лютого 2022 р. № 2022/336 до переліку фізичних осіб, до яких застосовуються санкції, включені, зокрема, Фрідман М. М. та Авен П. О. Відповідно до застосованих санкцій всі кошти, рахунки та економічні ресурси, що належать Фрідману М. М. та Авену П. О. або контролюються ними, були заблоковані (заморожені). Крім того, Фрідман М. М. та Авен П. О. включено до переліку осіб, які підпадають під санкції Великобританії, Канади, Швейцарії, Австралії та Нової Зеландії, що передбачає блокування (замороження) активів;

– Указами Президента України від 19 жовтня 2022 р. № 726/2022 та № 727/2022 до власників істотної участі в АТ "СЕНС БАНК" Фрідмана М. М., Авена П. О. та Косошова А. М. застосовані строком на десять років персональні санкції;

– Указом Президента України від 5 липня 2023 р. № 731/2023 до власників прямої істотної участі в АТ "СЕНС БАНК" АВН Ukraine Limited та АВН Holdings S.A. застосовані строком на десять років персональні санкції.

Кабінет Міністрів 20 липня 2023 р. № 22763/1/1-23 доручив Мінфіну та іншим заінтересованим органам невідкладно опрацювати пропозицію Національного банку та внести в установленому порядку відповідний проект рішення Уряду разом з обґрунтуванням підстав його прийняття. Мінфіном внесено на розгляд Уряду проект акта про участь держави у виведенні системно важливого банку з ринку.

Проектом акта пропонується відповідно до пункту 23 розділу Х "Прикінцеві та перехідні положення" Закону, на підставі пропозиції Національного банку про участь держави у виведенні системно важливого банку акціонерного товариства "СЕНС БАНК" з ринку, у зв'язку із застосуванням санкцій до власників істотної участі у банку, а також з урахуванням необхідності забезпечення стабільності банківської системи і захисту прав та інтересів вкладників та інших кредиторів банку:

– прийняти пропозицію Національного банку про участь держави у виведенні системно важливого банку АТ "СЕНС БАНК" з ринку, у спосіб, визначений пунктом

5 частини другої статті 39 Закону України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб”, а саме шляхом продажу інвестору – державі;

- взяти до відома, що держава в особі Мінфіну придбає у Фонду гарантування вкладів фізичних осіб акції АТ “СЕНС БАНК” в повному обсязі за одну гривню, а органом управління корпоративними правами за акціями Банку визначається Мінфін;
- погодитися з пропозицією Мінфіну щодо визначення депозитарною установою АТ “Укрексімбанк”, в якому відкрито рахунок у цінних паперах на ім’я держави, та на який будуть зараховані/переказані права на акції АТ “СЕНС БАНК”;
- Мінфіну забезпечити укладення договору купівлі-продажу акцій АТ “СЕНС БАНК”, а також оплату вартості зазначених акцій після їх зарахування на рахунок у цінних паперах держави у зазначені депозитарній установі. Видатки на придбання зазначених акцій здійснюватимуться за рахунок коштів, передбачених Мінфіну у державному бюджеті на його утримання.

2. Фахова експертиза Оцінка ефективності

За інформацією Національного банку, акціонерне товариство “СЕНС БАНК” (до 12 вересня 2022 р. Альфа-Банк Україна) у березні 2021 р. включено Національним банком до списку системно важливих банків та є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб і займає 11 місце у банківській системі за розміром активів (3,3 % від загальних активів банківської системи станом на 1 липня 2023 року).

Наказом Національного банку України від 17 квітня 2023 р. № 377-но АТ “СЕНС БАНК” визначено критично важливим для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

За обсягом платіжної інфраструктури АТ “СЕНС БАНК” посідає провідні позиції серед банків України. Станом на 1 липня 2023 р. Банком емітовано (розповсюджено) майже 3 мільйони платіжних карток, термін дії яких не закінчився (що становить близько 3 % від загальної кількості таких платіжних карток за банківською системою). АТ “СЕНС БАНК” входить до п’ятірки найбільших банків за кількістю встановлених платіжних терміналів та інших електронних пристроїв у торгівельній мережі (загальна кількість таких терміналів становить 8 858 одиниць, або 2,3 % від банківської системи). Кількість клієнтів АТ “СЕНС БАНК” становить 2,1 млн. осіб, з них 98 % – фізичні особи (або 3,2 % від загальної кількості клієнтів-фізичних осіб за банківською системою).

Станом на 1 липня 2023 р. АТ “СЕНС БАНК” характеризується такими показниками. Регулятивний капітал АТ “СЕНС БАНК” становить 6 413 млн. грн., зареєстрований статутний капітал – 28 726 млн. гривень.

Фінансовим результатом діяльності АТ “СЕНС БАНК” станом на 1 липня 2023 р. є прибуток (поточні доходи перевищують поточні витрати) у сумі 2 169 млн. гривень.

На думку Національного банку, застосування до власників прямої істотної участі в АТ “СЕНС БАНК” АВН Ukraine Limited, АВН Holdings S.A. та власників опосередкованої істотної участі Фрідмана М. М., Авена П. О. та Косогова А. М. санкцій (обмежувальних заходів) зокрема у вигляді блокування активів, призводить до того, що ними не виконується законодавчо встановлений обов’язок на постійній основі підтримувати достатній рівень капіталу АТ “СЕНС БАНК” та вживати

своєчасних заходів для запобігання настанню неплатоспроможності Банку через позбавлення/обмеження їх права розпоряджатись активами, зазначене становить загрозу інтересам вкладників та інших кредиторів АТ "СЕНС БАНК", а також створює суттєві ризики для банківської та фінансової систем у цілому.

Кошти клієнтів АТ "СЕНС БАНК" становлять 64 553 млн. грн., або 93 % від зобов'язань (що становить 3,0 % від загального обсягу коштів клієнтів за банківською системою), з них зобов'язання перед фізичними особами – 42 847 млн. грн. (або 4,4 % від загального обсягу зобов'язань перед фізичними особами за банківською системою) та перед юридичними особами – 21 706 млн. грн. (або 1,8 % від загального обсягу зобов'язань перед юридичними особами за банківською системою).

Національний банк зазначив, що за даними Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 1 липня 2023 р. сума можливого відшкодування вкладів фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб-підприємців) становить 43 991 млн. гривень.

Мінфін в пояснювальній записці зазначив, що виведення з ринку системно важливого банку за загальною процедурою в умовах воєнного стану створює суттєві ризики для банківської та фінансової систем у цілому і може мати наслідком виникнення недовіри до банківського сектору, спровокувати подальшу ланцюгову реакцію відпливу коштів, зниження потенціалу кредитування населення та бізнесу, часткове руйнування платіжної інфраструктури.

Участь держави у виведенні з ринку системно важливого банку АТ "СЕНС БАНК" є необхідним кроком для збереження стабільності банківської системи, особливо в умовах збройної агресії росії проти України, та забезпечення захисту інтересів вкладників та інших кредиторів банку у зв'язку із застосуванням до власників істотної участі у банку санкцій.

Прийняття державою зазначеного рішення відповідає принципам державної санкційної політики та дозволяє мінімізувати витрати державного бюджету, які необхідно було б спрямувати на фінансову підтримку Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, за попередніми розрахунками орієнтовно в сумі 12 000 млн. гривень. Отже, сценарій виведення АТ "СЕНС БАНК" з ринку за участі держави є більш прийнятним з міркувань соціальної та фінансової стабільності та мінімізації витрат держави.

Проект акта не має регуляторного характеру та не подавався на погодження до ДРС.

Реалізація проекту акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

Відповідність зобов'язанням у сфері європейської інтеграції

Проект акта не належить до сфери, правовідносини в якій регулюються міжнародно-правовими зобов'язаннями України у сфері європейської інтеграції, у тому числі правом Європейського Союзу (acquis ЄС).

3. Юридична експертиза

Проект акта відповідає Конституції та законам України, іншим актам вищої юридичної сили, узгоджується з актами такої ж юридичної сили.

Під час опрацювання в Секретаріаті Кабінету Міністрів до проекту акта внесено редакційні правки без зміни його суті.

4. Результати узгоджень та консультацій

Узгодження

Проект акта погоджено без зауважень: із Мінекономіки, Мінцифри.

За результатами проведення правової експертизи проекту акта Мін'юстом загальна підсумкова оцінка: відповідний (висновок Мін'юсту від 21 липня 2023 р. № 95933/113648-26-23/7.3.4).

НАЗК листом від 20 липня 2023 р. № 01-01/16232-23 поінформувало про те, що не виявлено ознак, що вказують на необхідність проведення антикорупційної експертизи проекту акта.

Проект акта не потребує консультацій із заінтересованими сторонами. Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудова сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, сфери наукової та науково-технічної діяльності.

У проекті акта відсутні положення, що містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією.

5. Резюме за результатами експертизи

Реалізація проекту акта надасть можливість забезпечити стабільність банківської системи у період дії воєнного стану в Україні, а також захистити права та інтереси вкладників та інших кредиторів системно важливого банку АТ "СЕНС БАНК".

Пропонується розглянути проект акта на засіданні Уряду.

**Перший заступник Директора
Департаменту з питань фінансового
та економічного розвитку**

**Перший заступник Державного
секретаря Кабінету Міністрів**

Ірина ДМИТРЕНКО

Костянтин МАР'ЄВИЧ

 липня 2023 р.

 липня 2023 р.